

Když odpad dostane druhou šanci – hudební nástroje z odpadového materiálu

Následující text je věnován metodickému postupu při výrobě jednotlivých hudebních nástrojů, jejichž hlavním materiálem je odpad. Výroba jednotlivých hudebních nástrojů z odpadového materiálu vychází z reálného vzhledu a funkce klasických hudebních nástrojů.

Každá z podkapitol obsahuje:

- název hudebního nástroje;
- výčet potřebného materiálu a pomůcek;
- přibližnou časovou náročnost výroby;
- pracovní postup, který je doplněn fotografiemi z vlastní výroby;
- varianty, ve kterých jsou uvedeny možnosti využití jiného materiálu při výrobě a modelace tvoření pro různé věkové kategorie dětí;
- rizika a doporučení, ve kterých jsou sepsány mimo jiné největší problémy a rizika při realizaci;
- ukázkou z průběhu realizace.

U jednotlivých výrobků záměrně neuvádím motivační činnost, protože si každý pedagog může zakomponovat výrobu nástrojů dle vlastních požadavků na aktuální téma. Jako možnou variantu motivace představuji tematický den s názvem „*Melodie všedního dne, aneb co s vytríděným odpadem*“, který se věnuje přípravě a třídění jednotlivých materiálů a stává se tak motivací pro další tvorbu s odpadovým materiálem.

Motivace - tematický den s názvem „Melodie všedního dne, aneb co s vytríděným odpadem“

Časová náročnost: celé dopoledne cca od 8:30 do 11:30 hod., tj. 3 hodiny.

Prostředí: herna, třída u stolu, tělocvična.

Materiál a pomůcky:

Pomůcky k motivačnímu příběhu:

- jezírko vytvořené z lana (švihadla); plyšová ryba; různé druhy odpadků.

Na hru Čištění jezírka (1. velké třídění):

- jezírko vytvořené z lana (švihadla); 4 košíky či kontejnery (žlutý, modrý, zelený a černý); použité papíry, plastové předměty, přírodniny (kaštiny, kousky kůry, kamínky, větvičky apod.), plechovky, kartony od nápojů, víčka od nápojů, skleničky apod.;
- na výrobu odpadkových košů: 3 kartonové krabice stejné velikosti; temperové barvy (žlutá, modrá, zelená); štětce.

Na třídění odpadů (2. malé třídění):

- odpadový materiál; obrázky s kontejnery (plast, papír, sklo, bioodpad, kov, elektrospotřebiče, textil, nápojový karton).

Na výrobu hudební stěny:

- vrtačka; kladivo; hřebíky; dřevěná euro paleta; vázací materiál (jutový provázek, drát apod.); plechovky; PET lahve (0,33 ml); nepoužívané hrnce (pánev); rozbité hudební nástroje (xylofon, tamburína); dřívka; svazek klíčů apod.

Na výrobu hudební stěny můžeme použít jakýkoliv materiál, který máme k dispozici (záleží na naší fantazii).

Náměty na činnosti¹:

Motivační příběh

O rybce, která nemohla dýchat

Byla jednou jedna rybka, která si spokojeně žila v průzračném jezírku nedaleko Olomouce. Jezírko bylo moc krásné a voda v něm byla pro okolní svět velmi důležitá. Jednoho dne šly na výlet kolem jezírka děti. Posadily se a vytáhly svačiny, pití a různé dobroty. To by nebyla žádná tragédie, ale děti vyhazovaly obaly od svačiny, pití i dobrot přímo do jezírka a kolem něj. Průzračné jezírko se začalo rázem kalit, voda byla najednou těžká a plná odpadků. Okolní rostliny začaly uvadat, zvířátka neměla kde pít. Vyděšená rybka nevěděla, co se děje. Znenadání se jí začalo špatně dýchat, byla velmi unavená a těžce se jí

¹ Náměty na činnosti byly také zveřejněny v rámci Kolegiální podpory v Síti mateřských škol se zájmem o ekologickou výchovu (MRKVIČKA)

plavalo. Přes špinavou vodu vůbec nic neviděla. Z posledních sil se nadechla a zavolala: „Pomoc, pomoc! Slyšíte to děti? Pomůžeme rybce, aby mohla spokojeně v jezírku žít dál?“

Třídění odpadu – hra „Čištění jezírka“

Vyčistíme rybce jezírko (1. velké třídění)

Ze švihadla nebo lana vytvoříme kruh (jezírko, které pomůžeme vyčistit, aby rybka mohla lépe dýchat) do vytvořeného jezírka položíme pomíchané papíry, plastové výrobky, plechovky, přírodniny, skleničky, víčka od nápojů a další odpadky. Do druhého rohu herny umístíme košíky v barvách odpadních kontejnerů na papír (modrý), na plasty (žlutý), na sklo (zelený) a na směsný odpad (černý). Úkolem dětí je „jezírko“ vyčistit a odpadky správně roztrdit do připravených košíků (1. velké třídění). Děti mohou pracovat samostatně, ale také ve skupinách. Po ukončení hry následuje kontrola třídění.

Varianty:

- místo košíků je možné s dětmi v ranních činnostech vyrobit odpadní kontejnery na tříděný odpad.

Co s odpady (2. malé třídění)

Společně s dětmi se přesuneme do tělocvičny, kde jsou již připraveny vytříděné odpady. V této fázi je úkolem dětí roztrdit odpad dle materiálu (2. malé třídění), ze kterého je vyroben. Dětem klademe otázky: „Co bychom mohli s odpady dělat? Je nutné všechny odpady vyhodit? Dalo by se z odpadků něco vyrobit?“

Děti prostřednictvím smyslů zkoumají vlastnosti jednotlivých materiálů. Spontánně z materiálů tvoří: skládají, vyrábí stavby a jednoduché hudební nástroje (chrastidla). Jako motivaci pro práci s vytříděným materiálem můžeme použít vyrobené hudební nástroje, ve kterých děti hledají recyklovaný materiál. Aktivitu zakončíme ukázkou hudební stěny, kterou vyrobíme z odpadového materiálu (varianty: je možné vytvořit hudební stěnu společně s dětmi).

V tuto chvíli můžeme pokračovat ve výrobě jednoduchých hudebních nástrojů (viz kapitola 5.2 Výroba hudebních nástrojů z odpadového materiálu).

Ukázky z průběhu realizace:

Obrázek 1. O rybce, která nemohla dýchat

Pramen: zpracování vlastní

Obrázek 2. Vyčištěné jezírko (1. velké třídění)

Pramen: zpracování vlastní

Obrázek 3. Výroba odpadového kontejneru na papír

Pramen: zpracování vlastní

Obrázek 4. Výroba odpadového kontejneru na plast

Pramen: zpracování vlastní

Obrázek 5. Výroba odpadového kontejneru na sklo

Pramen: zpracování vlastní

Obrázek 6. Co s odpadem (2. malé třídění) - rozhovor

Pramen: zpracování vlastní

Obrázek 7. Co s odpadem (2. malé třídění)
– třídění

Pramen: zpracování vlastní

Obrázek 8. Co s odpadem (2. malé třídění)
– spontánní výroba

Pramen: zpracování vlastní

Obrázek 9. Materiál na přípravu hudební stěny

Pramen: zpracování vlastní

Obrázek 10. Hudební stěna

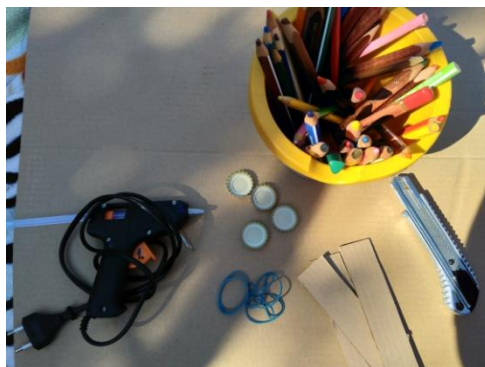
Pramen: zpracování vlastní

Hudební nástroje z odpadového materiálu

Kastaněty

Materiál a pomůcky (nářadí):

- pásek z kartonu 15 x 4 cm
- 2 korunkové uzávěry od lahví
- 2 gumičky
- pastelky (fixy)
- nůžky
- tavná pistole (náplň do tavné pistole)

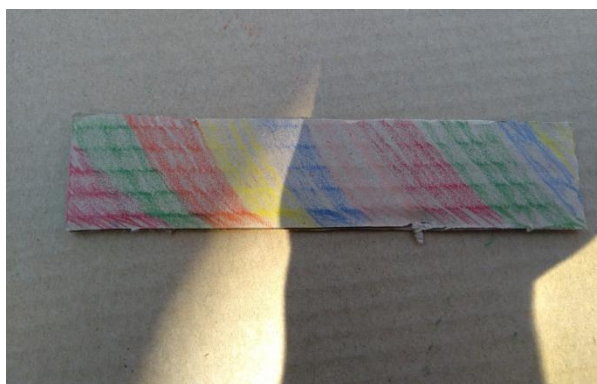
Obrázek 11. Kastaněty – materiál

Pramen: zpracování vlastní

Časová náročnost: 15 - 20 minut

Pracovní postup:

- 1) Pásek z kartonu vykreslíme pastelkami (fixami) dle vlastní fantazie (obr. 12).

Obrázek 12. Kastaněty – zdobení

Pramen: zpracování vlastní

- 2) Pomocí tavné pistole nalepíme na protější strany obdélníku korunkové uzávěry od lahví (obr. 13).

Obrázek 13. Kastaněty – lepení korunkových uzávěrů

Pramen: zpracování vlastní

- 3) Pásek z kartonu přeložíme v polovině tak, aby korunkové uzávěry směřovaly k sobě (obr. 14).

Obrázek 14. Kastaněty – přeložení

Pramen: zpracování vlastní

- 4) Pod uzávěry navlékneme gumičku, aby se nám kastaněty lépe držely v ruce. Kastaněty jsou hotové (obr. 15).

Obrázek 15. Kastaněty – hotový výrobek

Pramen: zpracování vlastní

Varianty:

- starší děti mohou pásek z kartonu obkreslit podle šablony a vystříhnout (případně vyřezat odlamovacím nožem);
- místo korunkových uzávěrů od lahví lze požit i plastové uzávěry od PET lahví, rozdíl je ve výsledném zvuku.

Rizika a doporučení:

- riziko hrozí při práci s tavnou pistolí, proto je nutné dbát na bezpečnost a mladším dětem poskytovat podporu při lepení (i přesto děti pracovaly s tavnou pistolí a manipulaci zvládly bez větších problémů);
- během realizace jsem použila jednu tavnou pistolí a každému dítěti při práci asistovala, abych co nejvíc zamezila nebezpečí popálení;
- pro práci bych volila menší tavnou pistolí s průměrem náplně 7 – 7,5 mm, z důvodu jednodušší manipulace;
- výroba kastanět je vhodná i pro mladší děti.

Ukázka realizace:

Obrázek 16. Kastaněty realizace

Pramen: zpracování vlastní

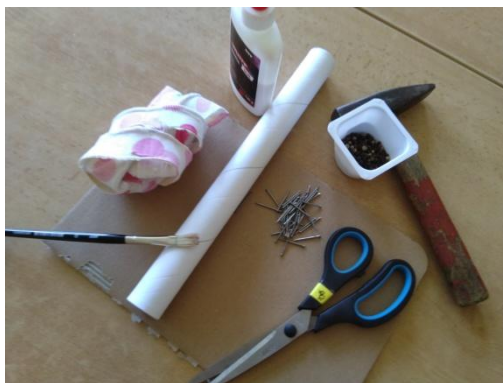
Obrázek 17. Kastaněty realizace

Pramen: zpracování vlastní

Malá dešťová hůl

Materiál a pomůcky (nářadí):

- 1 tvrdá kartonová role (např. od potravinářské folie, alobalu)
- hřebíčky (dle průměru kartonové role)
- kladivo
- karton
- nůžky
- štětec
- lepidlo (univerzální)
- kusy starých látek
- materiál na naplnění dešťové hole (např. rýže, čočka, zrní, písek apod.)

Obrázek 18. Dešťová hůl – materiál

Pramen: zpracování vlastní

Časová náročnost: 20 - 30 minut

Pracovní postup:

- 1) Do role natlučeme hřebíky ve spirále (jak je již většinou naznačeno z výroby) přibližně 2 – 3 cm od sebe (obr. 19, 20).

Obrázek 19. Dešťová hůl – natlučení hřebíků

Pramen: zpracování vlastní

Obrázek 20. Dešťová hůl – natlučení hřebíků (pohled dovnitř)
Pramen: zpracování vlastní

- 2) Z kartonu si vystříháme dvě kolečka, která mají stejný průměr, jako papírová role (pokud neznáme průměr, konec role si na karton obkreslíme). Kolečko použijeme na zalepení jednoho konce role (obr. 21).

Obrázek 21. Dešťová hůl – zalepení konce
Pramen: zpracování vlastní

- 3) Do role nasypeme materiál, který bude vydávat zvuk (např. čočka, rýže, pepř, písek apod.) a zalepíme druhou stranu role.
- 4) Roli natřeme lepidlem a polepíme kousky látek (obr. 22).

Obrázek 22 Dešťová hůl – polepení textilem
Pramen: zpracování vlastní

5) Roli necháme pořádně zaschnout a máme hotovo (obr. 23).

Obrázek 23 Dešťová hůl – hotový výrobek

Pramen: zpracování vlastní

Varianty:

- mladší děti mohou pro výrobu využít ruličku od toaletního papíru a místo hřebíků použít párátko, které budou vpichovat do předem udělaných dírek v ruličce;
- dešťovou hůl je možné vyrobit také ve větší variantě (obr), a to například z kartonové role od koberce;
- role lze i dokončit místo polepením látkami ubrouskovou metodou – decoupage. (pokud zvolíme tuto metodu, před lepením ubrousků roli oblepíme papírovou lepicí páskou, aby hřebíky nevyčnívaly).

Rizika a doporučení:

- při výrobě dešťové hole hrozí riziko poranění při práci s kladivem, starší děti manipulaci s náradím zvládají lépe, ale i přesto je potřeba kartonovou roli zafixovat, aby bylo zatlučení jednodušší (během činnosti jsem dětem roli přidržovala nebo si děti pomáhaly navzájem);
- při zalepení konců role kartonovým kolečkem by bylo lepší použít tavnou pistoli;
- mladším dětem jsem dírkou trochu předvrtala ručním vrtáčkem (nebo zezem);
- výroba dešťové hole je vhodná pro starší děti, pokud se rozhodneme výrobu realizovat s mladšími dětmi, je náročnější na přípravu (je potřeba dírkou předvrtat a pomoci dětem při manipulaci s kladivem, hrozí také větší riziko úrazu);
- výroba dešťové hole se líbila obzvláště chlapcům, kteří se těšili na manipulaci s kladivem;

- s dětmi jsme vyráběli také velkou dešťovou hůl všichni společně v herně na koberci, což nebylo zcela ideální místo pro zatloukání hřebíků (lepší varianta je ve stoje u ponku).

Ukázka realizace:

Obrázek 24. Dešťová hůl – realizace (zatloukání v nevhodném prostředí)

Pramen: zpracování vlastní

Obrázek 25. Dešťová hůl – realizace

Pramen: zpracování vlastní

Rumba koule

Materiál a pomůcky (nářadí):

- 2 plastové lžíce
- 1 plastový obal od kinder vajíčka
- izolepa
- fixy na různé povrchy (např. Decor pen od Centropenu)
- materiál na naplnění rumba koule (např. rýže, čočka, zrní, písek apod.)

Obrázek 26. Rumba koule – materiál

Pramen: zpracování vlastní

Časová náročnost: 15 – 20 minut

Pracovní postup:

- 1) Plastové lžíce pokreslíme (ozdobíme) dle vlastní fantazie. K dekoraci použijeme fixy na různé povrchy (obr. 27).

Obrázek 27. Rumba koule – zdobení

Pramen: zpracování vlastní

- 2) Do plastového obalu od kinder vajíčka nasypeme materiál, který bude vydávat zvuk - chrastit (na obrázku 28 je použita červená čočka).

Obrázek 28. Rumba koule – plnění

Pramen: zpracování vlastní

- 3) Plastový obal od kinder vajíčka vložíme mezi lžíce (obr. 29) a pevně zafixujeme izolepou (můžeme použít i barevnou izolepu, aby i rukojeť působila esteticky).

Obrázek 29. Rumba koule – vložení mezi lžíce

Pramen: zpracování vlastní

- 4) Rumba koule je hotová. Ideální je si vytvořit dvě rumba koule, do každé ruky jednu.

Obrázek 30. Rumba koule – holý výrobek

Pramen: zpracování vlastní

Varianty:

- pokud vyrobíme dvě rumba koule se stejným obsahem, který důkladně odvážíme, tak aby byl výsledný zvuk identický, můžeme je využít jako sluchové pexeso;
- pokud nemáme plastové lžičky, můžeme místo nich použít dřívka od nanuků (v tomto případě použijeme na připevnění obalu od kinder vajíčka tavnou pistolí).

Rizika a doporučení:

- pokud se rozhodneme vytvořit sluchové pexeso, doporučuji připravit si váhu nebo odměrku, abychom docílili identického zvuku;
- po nazdobení lžic je potřeba chvíli počkat, než fix zaschne, aby se kresba nerozmazala;
- během činnosti je nutné dbát na bezpečnost, a to zejména při práci s mladšími dětmi, které mohou obsah (náplň) rumba koulí spolknout či vdechnout;
- výroba rumba koulí proběhla bez problémů, děti celou dobu pracovaly samostatně, při slepování plastových lžic pracovaly ve dvojicích a navzájem si výrobky přidržely (mladším dětem jsem při slepování lžic poskytovala podporu);
- výroba rumba koulí z plastových lžic je vhodná i pro mladší děti.

Ukázka realizace:

Obrázek 31. Rumba koule – realizace

Pramen: zpracování vlastní

Obrázek 32. Rumba koule – realizace

Pramen: zpracování vlastní

Fanfrnoch

Materiál a pomůcky (nářadí):

- 1 plechovka
- 1 hřebík
- kladívko
- provázek 30 cm (přírodní např. juta nebo sisal)
- fixy na různé povrchy (např. Decor pen od Centropenu)

Obrázek 33. Fanfrnoch – materiál

Pramen: zpracování vlastní

Časová náročnost: 10 – 15 min

Pracovní postup:

- 1) Do dna plechovky uděláme díru pomocí hřebíku a kladívka (obr. 34).

Obrázek 34. Fanfrnoch – proděravění plechovky

Pramen: zpracování vlastní

- 2) Dírou protáhneme provázek, na kterém uděláme uzel tak, aby provázek držel v plechovce (obr. 35).

Obrázek 35. Fanfrnoch – uvázání provázku

Pramen: zpracování vlastní

- 3) Plechovku dozdobíme dekoračními fixy na různé povrchy a Fanfrnoch je hotový (obr. 36).

Obrázek 36. Fanfrnoch - hotový výrobek

Pramen: zpracování vlastní

Varianty:

- pokud nemáme přírodní provázek, můžeme použít i jakýkoliv jiný, jen je potřeba nastříhat si a svázat cca 20 stejně dlouhých kusů, aby byl výsledný provázek tlustý.

Rizika a doporučení:

- při práci s plechovkou hrozí poranění o ostrou hranu plechovky, proto doporučuji před činností s dětmi hrany plechovky zahnout kleštěmi, nebo oblepit lepicí páskou;
- další riziko hrozí při zatloukání hřebíku do plechovky, z tohoto důvodu jsem během realizace pracovala s dětmi individuálně a při práci s kladivem jsem jim pomáhala (přidržovala jsem hřebík, případně jsem vysvětlila techniku zatloukání);

- děti si mimo jiné procvičují vázání jednoduchého uzle (mladším dětem je potřeba v této oblasti poskytovat podporu, stejně tak při zatloukání a provlékání provázku);
- výroba Fanfrnochu je jednoduchá, ale není zcela vodná pro nejmladší děti.

Ukázka realizace:

Obrázek 37. Ranfrnoch – ukázka realizace

Pramen: zpracování vlastní

Chrastidlo I.

Materiál a pomůcky (nářadí):

- 1 rulička od toaletního papíru
- fixy, pastelky
- kancelářská sešívačka
- materiál na naplnění chrastidla (např. rýže, čočka, zrní, písek apod.)

Obrázek 38. Chrastidlo I. – materiál

Pramen: zpracování vlastní

Časová náročnost: 10 – 15 minut

Pracovní postup:

- 1) Ruličku z toaletního papíru pokreslíme (ozdobíme) dle vlastní fantazie. K dekoraci použijeme fixy, pastelky (obr. 39). (Já jsem při výrobě použila fixy na různé povrchy.)

Obrázek 39. Chrastidlo I. – zdobení

Pramen: zpracování vlastní

- 2) Jednu stranu roličky sepneme (uzavřeme) kancelářskou sešívačkou (obr. 40).

Obrázek 40. Chrastidlo I. – uzavření jedné části

Pramen: zpracování vlastní

- 3) Do roličky nasypeme materiál, který bude vydávat zvuk - chrastit (na obrázku 41 je použita rýže).

Obrázek 41. Chrastidlo I. – naplnění

Pramen: zpracování vlastní

- 4) Kancelářskou sešívačkou uzavřeme druhou stranu roličky a máme hotovo (obr. 42).

Obrázek 42. Chrastidlo I. – hotový výrobek

Pramen: zpracování vlastní

Varianty:

- pokud vyrobíme dvě chrastidla se stejným obsahem, který důkladně odvážíme, tak aby byl výsledný zvuk identický, můžeme chrastidla využít jako sluchové pexeso;
- původně jsem strany roliček od toaletního papíru přehnula a zafixovala izolepou (při této variantě se chrastidlo po chvíli používání začalo otevírat), proto jako možnou variantu doporučuji uzavření stran ruličky kancelářskou sešívačkou (i děti tato varianta více bavila – práce se sešívačkou).

Rizika a doporučení:

- výroba chrastidel z ruliček od toaletního papíru je velmi jednoduchá, děti si mohou vyrobit spoustu variant a chrastidla využít nejen jako hudební nástroj;
- během činnosti je nutné dbát na bezpečnost, a to zejména při práci s mladšími dětmi, které mohou obsah (náplň) chrastidel spolknout či vdechnout;
- realizace proběhla bez problémů a děti pracovaly samostatně (při práci se sešívačkou pracovaly ve dvojici, případně jsem dětem pomohla já).

Ukázka realizace:

Obrázek 43. Chrastidlo I. – realizace

Pramen: zpracování vlastní

Obrázek 44. Chrastidlo I. – realizace

Pramen: zpracování vlastní

Chrastidlo II.

Materiál a pomůcky (nářadí):

- 15 kusů kovových víček (malá)
- tavná pistole
- provázek
- nůžky
- dřívko (cca 15 – 20 cm)

Obrázek 45. Chrastidlo II. – materiál

Pramen: zpracování vlastní

Časová náročnost: 20 – 30 minut

Pracovní postup:

- 1) Z provázků si nastříháme 15 stejně dlouhých kousků (cca 20 cm).
- 2) Tavnou pistolí přilepíme jeden konec provázku na kovové víčko. Tímto způsobem přilepíme všech 15 kovových víček (obr. 46).

Obrázek 46. Chrastidlo II. – lepení víček

Pramen: zpracování vlastní

- 3) Volné konce všech provázků svážeme dohromady (obr. 47).

Obrázek 47. Chrastidlo II. – svázání

Pramen: zpracování vlastní

- 4) K dokončení stačí, abychom připevnili svazek ke dřívku, zavážeme na uzel a zafixujeme tavnou pistolí, aby se provázky neposunovaly (obr. 48).

Obrázek 48. Chrastidlo II. – hotový výrobek

Pramen: zpracování vlastní

Varianty:

- při výrobě chrastidla není nezbytně nutné požit malá kovová víčka (na provázky můžeme nalepit např. víčka od PET lahví, korunkové uzávěry od nápojů, obaly od čajových svíček, skořápky od vlašských ořechů apod.), jednotlivý materiál můžeme také kombinovat a docílit tak zajímavého zvuku.

Rizika a doporučení:

- při práci s tavnou pistolí hrozí riziko popálení, proto jsem při lepení individuálně pracovala s dětmi a dbala jsem na bezpečnost (z toho důvodu jsme si vyrobily s dětmi pouze jedno společné chrastidlo);

- při častějším zacházení s tavnou pistolí bych nechala děti pracovat samostatně, ale v tomto případě prozatím nebyly na samostatnou práci připraveny;
- při dokončení chrastidla se nám zamotaly všechny provázky do sebe, proto bych příště zvolila jiný druh provázků (na výsledný zvuk zamotání nemělo vliv).

Ukázka realizace:

Obrázek 49. Chrastidlo II. – ukázka realizace

Pramen: zpracování vlastní

Šustidlo

Materiál a pomůcky (nářadí):

- mikrotenové sáčky
- nůžky
- dřívko
- lepicí páska

Obrázek 50 Šustidlo - materiál

Pramen: zpracování vlastní

Časová náročnost: 15 – 20 minut

Pracovní postup:

- 1) Z mikrotenových sáčků nastříháme pásy o šířce cca 5 cm (obr. 51).

Obrázek 51. Šustidlo – mikrotenové pásy

Pramen: zpracování vlastní

- 2) Všechny nastříhané pásky dáme na sebe a v polovině zafixujeme lepicí páskou, aby nám vznikla „mašle“ (obr. 52).

Obrázek 52. Šustidlo – mašle
Pramen: zpracování vlastní

- 3) Pomocí lepicí pásky připevníme „mikrotenovou mašli“ ke dřívku a máme hotovo (obr. 53).

Obrázek 53. Šustidlo – hotový výrobek
Pramen: zpracování vlastní

Varianty:

- pro výrobu šustidla je možné využít také použité igelitové tašky a sáčky;
- šustidla se nám s dětmi také osvědčila jako pomůcka do tělesné výchovy;
- při výrobě je možné použít jakékoliv dřívko (i plastovou tyčku, do které lze navrtat díru a mikrotenové pásky dírou protáhnout), zde jsme pro výrobu použili buková dřívka, která jsou zbytkový materiál z pily (daroval nám je jeden z rodičů).

Rizika a doporučení:

- výroba šustidel je velice jednoduchá i pro nejmladší děti;
- během výroby děti pracovaly samostatně (některým jsem pouze pomohla udělat ze sáček „mašli“ a připevnit ji na dřívko).

Ukázka realizace:

Obrázek 54. Šustidlo – ukázka realizace

Pramen: zpracování vlastní

Obrázek 55. Šustidlo – ukázka realizace

Pramen: zpracování vlastní

Bubínek

Materiál a pomůcky (nářadí):

- 1 prázdná plechovka
- 1 nafukovací balónek
- izolepa
- fixy na různé povrchy (např. Decor pen od Centropenu)
- zbytky aluminiové folie (koule o průměru cca 3 cm)
- 4 špejle

Obrázek 56 Bubínek – materiál

Pramen: zpracování vlastní

Obrázek 57 Palička k bubínku – materiál

Pramen: zpracování vlastní

Časová náročnost: 15 – 20 minut

Pracovní postup:

Výroba bubínku

- 1) Z nafukovacího balónku ustrihneme úzkou část, tak abychom mohli balónek natáhnout přes hrdlo plechovky (obr. 58).

Obrázek 58. Bubínek – balónek

Pramen: zpracování vlastní

- 2) Nafukovací balónek natáhneme přes plechovku a pečlivě zafixujeme lepicí páskou (obr. 59). V této fázi máme bubínek hotový (obr. 61) a můžeme jej ozdobit kresbami dekoračními fixy na různé povrchy.

Obrázek 59. Bubínek – hotový výrobek

Pramen: zpracování vlastní

Výroba paličky na buben

- 1) Čtyři špejle zafixujeme k sobě lepicí páskou tak, aby byla výsledná palička širší (můžeme použít i barevnou izolepu).
- 2) Na vzniklou paličku namačkáme kuličku z alobalu (obr. 60).

Obrázek 60. Palička na bubínek – hotový výrobek

Pramen: zpracování vlastní

Obrázek 61. Bubínek s paličkou – hotový výrobek

Pramen: zpracování vlastní

Varianty:

- místo nafukovacího balonku můžeme použít kobercovou pásku, kterou v několika vrstvách nalepíme na plechovku;
- můžeme také vyrobit větší buben a to právě při použití pásky, kterou ve více vrstvách nalepíme na starý kyblík.

Rizika a doporučení:

- při výrobě bubínku dbáme na dodržování bezpečnosti při manipulaci s prázdnou plechovkou z důvodu možného poranění o velmi ostré hrany plechovky.

Ukázka realizace:

Obrázek 62. Bubínek – ukázka realizace

Pramen: zpracování vlastní

Obrázek 63. Bubínek – ukázka realizace

Pramen: zpracování vlastní

Harmonika

Materiál a pomůcky (nářadí):

- 2 lékařské špachtle (tlustá dřívka od nanuků)
- šmírák
- nůžky
- 2 gumičky
- pastelky, fixy
- 1 špejle
- 2 gumičky

Obrázek 64. Harmonika – materiál

Pramen: zpracování vlastní

Časová náročnost: cca 20 minut

Pracovní postup:

- 1) Obě špachtle pokreslíme (ozdobíme) pastelkami a fixaci dle vlastní fantazie (obr. 65).

Obrázek 65. Harmonika – ozdobení

Pramen: zpracování vlastní

- 2) Ze špejle si odlomíme (odřízneme) dva kousky, které budou o kousek delší, než šířka špachtli.
- 3) Ustříhneme si pásek papíru o stejné délce a šířce, jako je špachtle.
- 4) První špachtli si položíme pokreslenou částí směrem dolů a na ni položíme pásek z papíru (obr. 66). Dále položíme na každý kraj kusy špejlí (obr. 67) a na ně položíme druhou špachtli obrázkem nahoru (obr. 68).

Obrázek 66. Harmonika – vložení pásku

Pramen: zpracování vlastní

Obrázek 67. Harmonika – vložení špejlí

Pramen: zpracování vlastní

Obrázek 68. Harmonika – přiložení dřívka

Pramen: zpracování vlastní

- 5) Oba konce harmoniky zajistíme gumičkami a máme hotovo (obr. 69).

Obrázek 69. Harmonika – hotový výrobek

Pramen: zpracování vlastní

Varianty:

- místo lékařských špachtlí je možné použít dřívka od nanuku;
- dětem se velice brzy vlivem foukání rozmočil papír, který byl vložený mezi špachtle, proto je jednou z variant, použít místo papíru jiný materiál (např. starou plastovou podložku, lenoch, euro folii); použila jsem starou folii, díky které měla harmonika silnější zvuk. (obr. 70).

Obrázek 70. Harmonika – změna materiálu

Pramen: zpracování vlastní

Rizika a doporučení:

- výroba harmoniky je zábavná, ale dost náročná na manipulaci i pro starší děti;
- při zajišťování gumičkami je nutná spolupráce dětí, případně dospělého;
- výroba harmoniky je vhodná spíše pro starší děti.

Ukázka realizace:

Obrázek 71. Harmonika – ukázka realizace

Pramen: zpracování vlastní

Obrázek 72. Harmonika – ukázka realizace

Pramen: zpracování vlastní

Činely

Materiál a pomůcky (nářadí):

- 2 víčka od zavařovacích sklenic
- kusy starých látek
- tavná pistole
- nůžky

Obrázek 73. Činely – materiál

Pramen: zpracování vlastní

Časová náročnost: 10 minut

Pracovní postup:

- 1) Ze zbytků látek si ustříhneme pásy cca 3 cm široké a dlouhé shodně se šířkou víčka (obr. 74).

Obrázek 74. Činely – stříhání látky

Pramen: zpracování vlastní

- 2) Pásy z látky smotáme a pomocí tavné pistole přilepíme na vnitřní stranu víček (obr. 75).

Obrázek 75. Činely – hotový výrobek

Pramen: zpracování vlastní

Varianty:

- místo víček od zavařovacích sklenic můžeme použít jiný materiál např. stará CD.

Rizika a doporučení:

- riziko hrozí při práci s tavnou pistolí, proto je nutné dbát na bezpečnost a mladším dětem poskytovat podporu při lepení. (děti pracovaly s tavnou pistolí a manipulaci zvládly bez větších problémů, během realizace jsem použila jednu tavnou pistoli a každému dítěti při práci asistovala, abych co nejvíc zamezila nebezpečí popálení).

Ukázka realizace:

Obrázek 76. Činely – ukázka realizace

Pramen: zpracování vlastní

Jednoduchý vozembouch

Materiál a pomůcky (nářadí):

- dřevěný hranol (30 cm)
- 4 korunkové uzávěry od lahví
- 2 kovová víčka na zavařovací sklenice
- 1 silnější hřebíček
- 3 slabší hřebíčky
- kladívko
- pentle
- fixy na různé povrchy

Obrázek 77. Vozembouch – materiál

Pramen: zpracování vlastní

Časová náročnost: 30 minut

Pracovní postup:

- 1) Do všech víček si prorazíme díru pomocí kladívka a hřebíku (o větším průměru) (obr. 78).

Obrázek 78. Vozembouch – proděravění

Pramen: zpracování vlastní

- 2) Víčka i korunkové uzávěry (minimálně po dvou) připevníme na dřevěný hranol hřebíkem o menším průměru. Hřebík nezatloukáme úplně, víčka se musí volně pohybovat (obr. 79).

Obrázek 79. Vozembouch – připevnění víček

Pramen: zpracování vlastní

- 3) Vozembouch dozdobíme pentlemi (já jsem při výrobě použila jutový provázek, na který jsem navázala zbylé korunkové uzávěry obr. 80).

Obrázek 80. Vozembouch – hotový výrobek

Pramen: zpracování vlastní

Varianty:

- na vozembouch můžeme použít libovolný materiál, který máme k dispozici (předpokladem je příjemný zvuk a snadné uchycení).

Rizika a doporučení:

- pracovní ponk se v mateřské škole nachází v dílně, která je však svým prostorovým uspořádáním nebezpečná pro děti a v jednotlivých třídách mají děti k dispozici pouze

dětský (plastový) pracovní stůl – slouží pro námětovou hru, z těchto důvodů jsem jako podložku zvolila dřevěné prkénko (je vhodnější pracovat na ponku).

Ukázka realizace:

Obrázek 81. Vozembouch – ukázka realizace

Pramen: zpracování vlastní

Obrázek 82. Vozembouch – ukázka realizace

Pramen: zpracování vlastní